
Minneord

OSS IMELLOM

SVEIN KOLMANNSKOG

RANDI NYGAARD

Peter Johan Moe døde 13.8. 2007, knapt 84 år gammel. Peter Johan tok medisinsk embetseksamen ved Universitetet i København i 1952, medisinsk doktorgrad i 1965 ved Universitetet i Oslo og ble spesialist i barnesykdommer året etter. Han arbeidet ved Barneklubben i Bergen 1963 – 72, ble avdelingsoverlege og professor ved barneavdelingen i Tromsø (1972 – 78) og var avdelingsoverlege og professor ved Barneklubben i Trondheim til 1993.

De fleste kreftsykdommer i barnealderen var uhelbredelige i hans tidlige år som lege. Han hadde et studieopphold ved Children's Hospital, University of Texas i 1957 – 59, og rundt denne tiden ble de første behandlingsprotokoller for barn med leukemi utarbeidet. Man erfarte at sykdommene kunne drives tilbake og ante en mulighet for helbredelse. Peter Johan introduserte de første behandlingsprotokoller for barneleukemi i Norge. Det var maktpåliggende for ham at barn som var rammet av kreft, fikk et faglig optimalt og likeverdig medisinsk tilbud over hele landet. Han innså betydningen av at de fikk være så nær hjemstedet som mulig i årene under den tøffe, langvarige behandlingen og påfølgende oppfølgingstid. Med utrettelig pågangsmot bygde han opp

barnekreftomsorgen ved universitetssykehusene i Bergen, Tromsø og Trondheim. Også gjennom sitt engasjement i Landsforeningen mot kreft/Den Norske Kreftforening arbeidet han iherdig for at barnkreftomsorgen ble tilgodsett med ressurser. Han nedla et stort arbeid i å standardisere opplegg og analysere resultatene vitenskapelig. Mer enn 300 vitenskapelige artikler fikk han publisert, og han var pådriver i utarbeidingen av felles nasjonale behandlingsprotokoller, utdanningsopplegg og forskningsprosjekter innen feltet. Nordisk og internasjonalt samarbeid måtte til for å kunne bedre behandlingen og vurdere resultatene, mente Peter Johan, og ble en av grunnleggerne av Den nordiske barnekreftforeningen (NOPHO) i 1982. Han fikk oppleve at behandlingsresultatene ved barnekreft i Norden er blitt blant de beste i verden.

Mest kjent er han internasjonalt for å ta i bruk høydose metotreksat i behandlingen av lymfatisk leukemi, bl.a. for å forhindre nevroleukemi. Dermed kunne man unngå cerebral bestråling, den mer etablerte behandlingsformen, som imidlertid var beheftet med risiko for varig skade av barnehjernen. Han møtte mye skepsis, men etter hvert ble dette et akseptert behandlingsprinsipp i hele Norden. I dag benyttes det i de fleste leukemiprotokoller også internasjonalt.

Peter Johan mottok Hans Majestet Kongens gullmedalje for forskning og Kongens fortjenstmedalje i gull, ble Ridder av St. Olavs Orden og hadde flere æresmedlemskap og hedersbevisninger. Det som likevel gledet ham aller mest var kontakten med hundrevis av pasienter som overrøste doktor'n sin med brev, tegninger og foto i tiår etter tiår.

Vi som fikk gleden av å jobbe nært sammen med ham, sitter tilbake i dyp takknemmelighet. Våre tanker går til familien, spesielt hans kone Judith, som sto ved hans side gjennom 57 år.

På vegne av

Barne- og ungdomsklinikken

St. Olavs Hospital

Publisert: 15. november 2007. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 28. mars 2026.